

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési pénzek és reklamációk
BALKANYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felölös szerkesztő: Dr. CZIFRÁK JÁNOS.

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények
lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petítor egyszeri hirdetésnél 20
fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.

Nyitlert petit sora 50 fill.

My house is my castle.

Irtá: VIATOR.

„My house is my castle”. Az én házam az én váram. Ezt tartja és büszkén vallja Albion sok fia. Mi pedig jelen soraink címűl ezen önrézetes szavakat nem csupán azért választottuk, mert azok alábbi fejtegetéseinkre legjobban illenek, hanem azért is, mert ezzel a nálunk egyidő óta labrakapott azon dicseretes és örvendetes szokásnak és divatnak hódolni kívánunk, hogy igen sok dologban a gyakorlati felfogású és élelmes angolnak példáját igyekszünk követni.

Ne érjük be azzal, hogy a brünni posztó előtt előnyben részesítjük az angolt, hogy stíriai acélárak és bicyklik helyett angol árut kérünk, hanem tanulmányozzuk és iparkodjunk elsajátítani az európai szigetország életrelvő népének gyakorlati szellemét és felfogását. És ha ezt következetességgel és lankadatlan kitartással megcselekszük, elebb-utóbb oda fogunk jutni, hogy mi is joggal és alappal arra fogunk hivatkozhatni hogy: my house is my castle.

De térjünk át magára a tárgyra! Alig van járásunknak és első sorban Muraszombatnak lakója, aki a közel jövőben megnyíló vasúthoz ne füzne bizonyos reményeket. Hogy ezen többé-kevésbé alapos és jogosult remények fognak-e, és ha igen, milyen mértékben megvalósulni, annak a jó Isten a megmondhatója.

Nem kenyerünk a jóslás, de nem is óhajunk hiú és az ábrándok világába tartozó reményekkel foglalkozni. Maradjunk azért a lehetőség és valószínűség reális határain belül és innen állapítsuk meg első sorban is, hogy a vasut, mely még nincsen — mert addig nem létezőnek tekintendő, míg a torgalomnak átadva nem lett — mit hozott tényleg már nekünk.

Meghozta az ingatlanoknak rohamos áremelkedését és a lakbérének szédültes felemelését, oly mérvben, hogy e tekintetben Budapesttel is bátran kiállhatnánk a versenyt.

Elemi közgazdasági igazság, hogy a telkek árai emelkednek; emelkednek automatikusan az időnek egyszerű folyása folytán, de emelkednek nem egy tényezőnek, főleg pedig a vasuti forgalomnak közrehatása következtében.

Kérdés azonban az: hogy a nálunk már is tapasztalható áremelkedés egészséges és természetes közgazdasági alakulatnak tekinthető-e?

A telkek árainak ezen nézetünk szerint teljesen indokolatlan felszökötése annál nyomasztóbban hat, ha megfontoljuk, hogy az egy már régebben tappangó és mostan

teljes erővel kitört bajnak: a lakás mizériának meleg ágya lett.

Tulzás nélkül állíthatjuk, hogy a mai állapot szerint elenyésző csekély azoknak a száma, akik Muraszombatban csak részben is megfelelő lakással dicsekedhetnek, és sokan vannak, akik maholnap vagy teljes lakás nélkül lesznek, avagy legjobb esetben is kénytelenek lesznek drága bérért holmi szükségálakással beérni.

És ez az állapot a milyen megszégyenítő községnkre nézve, ép oly indokoltan és tarthatatlan, mint az ingatlanok áremelkedése.

Ezen a bajon valahogyan segíteni kell! Tényként megállapíthatjuk, hogy a lakbér Muraszombatban 1—2 év alatt 50—100 százalékkal emelkedett.

Kérdés már most: mi idézte elő a lakásügynek ezen kedvezőtlen alakulását? Tán Muraszombat népességének rendkívüli emelkedése? Tudunkkal inkább apadás mint emelkedés állott be.

Másutt kell tehát a lakásüszükségnek és a drága lakbérnek okát keresnünk.

Egyik-másik nagyobb bérháznak lebontásától eltekintve a mizériának egyedüli oka a bérházak hiányában keresendő.

Mellözve a lakás üszükséglet helyes kielégítése fontos nemzetgazdasági, kulturális és közegészségügyi vonatkozásainak fejtegetését, foglalkozunk a felismert bajnak orvoslásával.

A legegyszerűbb és legmegfelelőbb megoldása a kérdésnek az lenne, ha megvalósíthatnánk a fentidézett angol jelszót. Ámde attól az aranykorbeli állapottól, hogy egy-egy család saját házában lakjék, még nagyon is távol vagyunk. Ezen eszményi állapot nagyobb vagyoni jólétet tételez fel.

Marad tehát a lakás üszükségletnek a bérházak szaporítása által történendő kielégítése. Csak hogy ehhez is pénz kell. Egyesektől e részben vajmi keveset várhatunk. Vannak, akik forgó tőkével rendelkeznek, de hiányzik náluk a közügyek iránti szeretet vagy a vállalkozási kedv, avagy pedig mindakettő egyaránt.

Ez okból a társulatokra vár és háromlik az orvoslás erkölcsi kötelessége. Erre leghivatottabb maga az állam lenne. Ez azonban, mert országos szervezet igényel, még távolabb van, mint a családházak emelésének eszméje, noha nem tartozik a lehetetlenségek sorába az, hogy a kormány egy nagyobb szabású, az összes állami esetleg közigazgatási hivatalok befogadására alkalmas palotát építtessen, mi által legalább is 10 lakással szaporodnék Muraszombat. Ez a terv tekintettel arra, hogy az említett hivatalok által ez idő szerint fizetett évi lakbér 6000 koronával felér, ép oly reális mint rentábilis befektetésnek tekinthető.

De ne várjunk mindent az államtól. Segítsünk magunkon és az Isten is meg fog segíteni. Vegye maga a község e kérdésnek megoldását a kezébe! Ott fekszik járásunk nagyérdemű főbírája által minap tett életrelvő és minden ízében gyakorlati indítvány: egy nagyobb szabású községházának is szolgáló bérpalotának építése. Ezen sokhelytől a gyakorlat tűzpróbáján már átesett terv megérdemli, hogy avval minden, községnk jól felfogott érdekeit szívén viselő polgára komolyan foglalkozzék és minden tőle kitelhetőt megtegyen, hogy az mielőbb megvalósuljon.

De a legtöbbet és a leggyorsabb segítyt Muraszombat három pénzintézetétől várunk. Karolják fel ök is a lakásügyet laképítő társulatok (building societies) szervezése által és adják ily módon Muraszombatnak csak részben azt vissza, amivel e városnak tartoznak.

Gyermeknap Muraszombatban.

A modern társadalom egyik tán legfontosabb kérdése a gyermekvédelem. Az állam ámbár e téren a gyermekmenhelyek létesítése által igen sokat tett, de még sem mindent, úgy hogy a feladat egy tekintélyes része a társadalomnak jut. E nemes és humanus s a magyar nemzeti ügy szempontjából oly rendkívül fontos feladat megoldását az Országos Gyermekvédő Liga vette kezébe, mely intézmény rövid fennállása óta a gyermekvédelem kérdéseiben oly áldásos és eredménydus tevékenységet fejtett ki, hogy egy a társadalom, mint a magas kormány bizalmát és jóakaratu támogatását sikerült megnyernie.

Kitaposott ösvények helyett új utakat tört, hogy megközelítse az áldozatkész jó emberek szívét és teljesen eltért a jótékony egyesületeknek attól a módszerétől, hogy évi szükségletüket az egyesületi tagok tagsági díjaiból fedezzék. Nem koldul, nem zaklat senkit és bevételi forrásul nem akar meghonosítani mást, mint az Országos Gyermeknap intézményét. Elakarja érní azt, hogy minden esztendőben egyszer egy napon mindenki gondoljon a szegény elhagyott gyermekekre, hogy ezen egy nap legyen a gyermekek napja, amelyen mindenki a maga fölislegéből juttasson a szegény elhagyott gyermekek részére néhány fillert.

Ezt a „Gyermeknapot” a Liga az idén április hó 2. és 3. napjaira tervezi, lehetőleg az ország minden nagyobb városában és községében s nemes céljának elérésében a nagyközönség közreműködésére és támogatására számít.

Vármegyénk főispánja a töle megszokott erélylyel és ambícióval karolta fel a szép és nemes ügyet s fenkölt hangu levélben kérte Pósfay Pongrácz főszolgabíró, illetőleg általa járásunk intelligens közönségét a határozó közreműködésre. Leveleiből közöljük az alábbi részt:

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak megújítását. A kiadóhivatal.

A magam részéről annál nagyobb készséggel támogatom az Országos Gyermekvédő Ligának ezen közhasznú s a m. kir. belügyminister ur által is melegen felkarolt vállalkozását, mert a Liga szives volt a Vasvármegyében rendezendő „Gyermeknapok“ jóvedelmének felét a „Tuberculosis Ellen Védőkező Vasvármegyei Egyesület“ szombathelyi dispensáriájával kapcsolatban tervezett gyermekotthon céljaira felajánlani. Nem kétlem, hogy a gyermekvédelem országos ügyének ezen összekapcsolata a helyi vonatkozását, tehát hozzánk közelebb álló, de különben azonos jellegű céllal: nagy mértékben fel fogja ébresztetni a közönség áldozatkészségét és fokozni a szegény elhagyott gyermekek iránti rokonszermét.

A kettős célra való tekintettel a „Gyermeknap“ szervezését vármegyészerte a T. E. V. V. E. választmány, s annak járási (vidéki) bizottságai fogják kézbe venni és irányítani; egyelőre tehát csak a közönségre jóakórú figyelmét kívánom ezen ügyre felhívni, megismertetni a „Gyermeknap“ intézményével (mely célból az ismeretű nyomtatvány 1 példányát csatolom) s felkérni arra, hogy saját hatáskörében ennek az áldásos ügynek buzgó propagandát csináljon, az eszmének első sorban a községi hatóságokat, községi és körjegyzőket előjárókat, a lelkeseket és tanítókat megnyerni igyekezzék.

Tekintetbe kell ugyanis venni, — hogy a m. kir. belügyminister urnak e tárgyban vett 10381/07 számú rendeletét idézzem, — hogy a Liga a gyermekvédelemnek hathatós előmozdítója, s ott, hol az állam keze törvény és szabály által, de az anyagi hiánya miatt is meg van kötve: az elhagyottá nem nyilvánítható, de segélyre és nevelésre szorult szegénygyermeknek ügyének felkarolásánál hézagpótló — kiegészítő intézmény s a gyermekvédő Liga működése a községek terhére is enyhít, mert azok az elhagyott gyermekek, akiket védelmébe vesz, két éves korukon felül sem esnek a községek terhére.

Kívánság volna, hogy ápril hó 2. és 3-án a vármegye minden nagyobb közegében tartassék „Gyermeknap“, de okvetlen számítottam rá, hogy ilyen a járás székhelyén, a r. t. városokban és nagyközségekben tartatni fog, s miután a „Gyermeknap“ sikere első sorban a kereskedők és iparosok közreműködésétől függ, már most járjon el cím oly irányban, hogy ezeknek hajlandóságát kipihatalva, őket a „Gyermeknapon“ való közreműködésre minnél nagyobb számban nyerve meg.

Végül, minthogy a T. E. V. V. E. választmány f. évi márczus hó 6-ára a „Gyermeknap“ érdekében értekezletet fog összehívni, felkérem címet, hogy a közvetlenség és szóbeli felvilágosíthatás érdekében ezen az értekezleten, ugyanis mint a T. E. V. V. E. járási bizottságának elnöke, lehetőleg személyesen vegyen részt, de mindenesetre kerjen fel arra novemberben járása (városa) területéről urleányt, hölgyet és urat, a kik a „Gyermeknap“ érdekében közreműködni hajlandók, s a mozgalmunk ottani szervezésére alkalmasak volnának, akár tagjai a T. E. V. V. E. vidéki bizottságának, akár nem.

A jelzett értekezlet március hó 6-án délután 4 órakor fog Szombathelyen a vármegyei nagytérben megtartatni, arra külön meghívók a vidékre nem küldetnek; felhívom azonban címet, hogy az arra novemberben meghívott hölgyek és urak névsorát velem 3 nap alatt közölni sziveskedjék.

Szombathely, 1907. évi február hó 27-én.

Bezerédi, főispán.

Pósfay Pongrácz főszolgabíró nyomban a főispáni levél vétele után értesítette a főispánt, hogy járásum közönsége a nemes cél érdekében mindent meg fog tenni. Egyben közölte a főispánnal azon hölgyek és urak névsorát, kik az agitáció céljából a központi bizottság részéről felkérendők volnának. És pedig:

Gróf Bathányi Zsigmond elnöklei alatt: gróf Bathányi Zsigmondné, Árva Henrikné, dr. Czifrák Jánosné, Olajos Sándorné, Saáry Józsefné, Takáts R. Istvánné urhölgyek és

Aczél József, Árva Henrik, dr. Czifrák János, Dobrai János, Fürst Ödön, Kovács István, dr. Ritscher Samu, Szelecz János, Takáts R. István, dr. Vratáris Iván urak.

Hogy mikép véli a Liga a szép eszmét megvalósíthatónak, arról a következőkben adunk felvilágosítást.

A Gyermeknap intézménye:

A gyermeknapon a kereskedők, iparosok, munkások, lelkészek, ügyvédek, orvosok, gazdák, tisztviselők, katonák, kávéházak, vendéglők, szállók, közlekedési és más vállalatok (színházak mulatóhelyek stb.) tulajdonosai, szóval mindenféle állásu egyének önként kötelezik magukat arra, hogy ezen egy napi bevételüknek jótéteményi hányadát a gyermekvédő alra javára befizetik — ami által belépnek a ligába. E napon a társadalom minden rendű és rangu egyéni jóvedelmének egy csekély önkéntesen megajánlott hányadát a gyermekvédelmi célra áldozza. Gyermeknapon a kereskedők elzárják a kereskedő világra vasár: A fősúlyt természetesen a kereskedő világra kell helyezni, még pedig olyképen, hogy előzetes hirdapl és egyéb agitáció révén gondoskodunk arról, hogy a gyermeknapon a szokotnál sokkal nagyobb mérvű vásár fejlődjék ki, minek révén a kereskedők nagyobb pénzforgalomhoz jutván szívesen áldozzák jótékony célra az napi jóvedelmüknek egy kis részét. Az agitáció: A közönség tájékoztatására, hogy melyik kereskedőnél vásároljon a gyermeknapon az Országos Gyermekvédő Liga központi vezetése egy piros-kék plakátot készíttetett a következő szöveggel.

Országos Gyermekvédő Liga. Április 2-án és 3-án a gyermeknapot cözégn megtartja. Kérjük a nagyérdemű közönséget, hogy e napon minél többit vásároljon, mert a bevétel egy részét az Országos Gyermekvédő Liga alapjának gyarapítására fordítjuk. Vásároljunk a gyermeknapon!

E plakátok már 2—3 héttel a gyermeknap előtt a kereskedők kirakataiban feltűnő helyen helyezendők el. Az a kereskedő aki ilyen plakátot kíván, levelezőlap útján kérje a fenti szövegű plakátot attól a rendező bizottságtól illetve egyenlő, aki a plakátot terjesztésével meg van bízva. Igen természetes, hogy a város hölgyei rendkívül előmozdíthatják a plakátok kifüggesztését azáltal, hogy az ismerős üzletekben az üzlet tulajdonosokat arra személyesen felkérjük. A levelezőlapokat a rendező bizottság mind összegyűjti és beküldi az Országos Gyermekvédő Liga központi irodájába. A levelezőlap pontos kitöltésére különös súlyt helyezendők, már csak azért is, mert az a kereskedő akinek a bejelentő levelezőlapja a központi irodába be nem érkezik, a gyermeknap után megjelenő kimutatásból és a Beszerzési forrás című kiadványból kimarad.

A sajtó: A gyermeknap erkölcsi és anyagi sikere érdekében nagyon sokat tehet a helyi sajtó részben az által, hogy a gyermeknapot megelőzőleg különféle cikkekben és közleményekben ismerteti a gyermekvédelem fontos kérdéseit, másrészt kisebb közleményekkel ébren tartja a társadalmi érdeklődést. Ajánlatos tehát a siker érdekében egy sajtóbizottságot szervezni.

Reklám cözédukl: Minthogy az anyagi siker nagyrészt attól függ, hogy minél többit ember ismerkedjék meg a gyermeknap intézményével, a Liga központi irodája kis reklám cözéduklakat készíttetett, melyeket szét kell osztani részben az utcán, részben pedig a kereskedők és vendéglősök között, akik számoló cözéduklának használják fel ezeket a gyermeknapig.

Jótekonysági bélyeggel ellátott számoló cözédukl: A jóvedelem szaporítása céljából a Liga központi irodája készíttetett jótekonysági bélyeggel ellátott számoló cözéduklakat vendéglők és kávéházak részére. — Ezen számoló cözéduklak szétosztandók a vendéglőkben, ahol olyképpen használatnak kell a gyermeknapon, hogy a bélyeg ára (két fillér) minden vendégnek egyenként felszámítandó. — Oly csekély megadóztatása ez a vendégeknek e napon, hogy ez ellen senkinek kifogása nem lehet.

Fölzsolított levelek nyomtatványa szétosztandó 50-es csomagokban a kereskedők között, akik ezt olyképpen használják föl, hogy saját borítékaikban küldik szét veovének, figyelmeztetvén őket azon körülményre, hogy a gyermeknapon kiegyenlített számlák részéből ugyancsak egyrészt a gyermekvédő alapra juttatnak.

Az urna: Az urnával való gyűjtés mint már a mult igazolja, nagyon cözélszerűnek bizonyult. Az urna 2 részből áll egy kis asztalszerű állvány, ezen a 25 cm. széles és 30 cm. magas dróthálóval ellátott gyűjtőszekrény. Ezeket az urnákat az Országos Gyermekvédő Liga központi irodája küldi meg a rendező bizottságnak. Az urna a gyermeknapon ha az idő megengedi e város legforgalmasabb részén (utczán vagy téren) szabad egy alatt helyezendők el, esetleg a feltűnő fokozása céljából egy külön kis díszített sátor alatt. A járókelők bedobnak egy néhány fillért s ezzel lerójják jótekonysági adójukat. A gyűjtés e módja már csak azért is előnyös, mert megkíméli egyrészt az adakozót postautalvány kiállításától, de másrészt a közönség azon részét is bevonja az adakozók körébe, mely rendkívül körülmények között kis adományaival nem szokta fölkeresni a jótekonysági intézményeket.

Minden esetre előnyös a város előkelő hölgyeiből egy urna bizottságot szervezni, melynek tagjai fölváltva őrzik az urnát és serkentik a közönséget az adakozásra.

Az ifjuság szerepe: A gyermeknap rendezéséből az ifjuságnak is ki kell venni részét. Leghelyesebb módja ennek, hogy a gyermeknapot rendező bizottság megkeresi az iskolák igazgatóit (esetleg a taulügyelő vagy főigazgató közbentjével), hogy e napon az iskolába ünnepélyk rendeztessenek esetleg valamely csekély kis beletű díj mellett. Amennyiben ez sok helyütt nehézségekbe ütköznék, felhívandó a tanuló ifjuság, hogy a gyermeknapon minden egyes tanuló 2 fillért adjon gyermekvédelmi célra. Az ifjuság aljlon díszöséget az urnák mellett, rendezzen felvonulásokat, amelyek alkalmával az utcán perselyekkel gyűjt, virágokat árul stb. stb. — A gyűjtést az osztályvezető tanító (tanár) eszközölheti legcözélszerűben.

Ünnepélyek: A mennyiben a helyi viszonyok megengedik, cözélszerű és kívánatos a gyermeknapon valamiféle ünnepséget, előadást, táncmulatságot, színelőadást stb. rendezni.

Bezerédi István főispán a legcözélszintébb közönséget fejezi ki a meglelt hölgyeknek és uraknak, hogy meghívására szép számban gyűltek össze és érdeklődnek a gyermekvédő Liga nagyfőntasság missziója iránt. Az Országos Gyermekvédő Liga a gyermeknap intézményét április hó 2-án és 3-án ünnepi és ex alkalommal meg akarják tartani az egész országra, kihatással Vasvármegyre és Szombathelyre is. A gyermeknapon vendéglősök, kereskedők, szállodások bevételük egy bizonyos hányadát a Liga javára fordítják. Ezzel kapcsolatban az alkalommal ünnepélyekkel, előadásokkal is lehet emelni a Liga jóvedelmét. A központ értesítése folytán jelent, hogy a mai előadás kiüldött nem jöhett, de a szükséges nyomtatványmintákat megküldötték. Már előzetes programot össze is állítottak, hogy miként lehetne nálunk a gyermeknapot rendezni. A Liga hajlandó a jóvedelem felét a T. E. V. V. E. javára adni. Kéri a meglelteteket, hogy alakítsák meg a gyermeknap bizottságait az egész vármegye területére. Birják a központ ígértét, hogy a helyi mozgalmat támogatni fogja.

Gerlits Sándor: Vasvármegyében a nagybizottság megalakítása nem szükséges, mert az orsz. központ a T. E. V. V. E. részére megbízást adott a nap rendezésére. A gyermeknap az, mikor a társadalom minden tagja, az napi keresetének 1 százalékat a Liga céljaira adja. Akinék egy korona a jóvedelme, az egy fillért ad, s ezzel belép a Ligába. Amely kereskedők belépnek, azokat támogatni kell. A gyermeknapon vásár fog tartatni. Hirdapl agitáció révén e napon a kereskedők nagyobb forgalma lesz s így többit jut a Ligának. E célból többit albizottságot kell alakítani. 1. Plakátbizottság, mely arról gondoskodik, hogy a Liga hirdetései a kereskedők kirakataiban stb. kifüggesztve legyen. 2. Sajtószabadság, melynek fontos és nemes teendői vannak. A gyermeknapot megelőzőleg cikkekben és más közleményekben ismertetni a Liga célját és buzdítani a közönséget, hogy hathatósan támogassa a humanus mozgalmat. 3. Az urnai bizottság, mely urhölgyekből áll, akik a központ által küldendő és a város forgalmasabb helyein felállítandó urnát őrzik s adakozásra kéri a járókelőket. A gyermeknap ezenkívül gyűjtenek és virágot árulnak. Ezenkívül pénztárbizottságot is alakítanak, mely a bevételeket ellenőrzi.

Bezerédi István főispán szerint jobb volna a szombathelyi és a vas megyei gyermeknap rendezését elvasztatni. A vidékre nézve a további lépéseket a T. E. V. V. E. bizottságai

fogják megenni, akik aztán a vidék viszonyaihoz mérten fogják a szombathelyi mintára megtartani a gyermeknapot. Kéri a jelenlevőket, hogy szolgáljanak hozzá a programhoz.

Radó Gyula dr. előnyösnek és szépnek találja a programot. Kéri azonban, hogy a tanulmányokat hagyják el s e helyett majd később egy majálisat tartsanak.

A bizottságok következőképpen alakultak meg:

Plakátbizottság: Elnök: dr. Dunszt János, aki kiegészíti a bizottságot.

A sajtóbizottság elnöke Lingauer Albin lett, tagjai a szombathelyi és vas megyei összes hírlapírók. Az urna, valamint az előadást rendező bizottság teendőivel a T. E. V. E. hölgyválasztmányát bízták meg. A pénztárbizottság Nyul Lajos főszámvérvő elnöklété alatt fog megalakulni.

Miután a megjelentek az összes javaslatokat elfogadták, az elnököl főispán megköszönte ismételtén a megjelentést és kérte a közönség támogatását a nemes célra való tekintettel. Ezzel az értekezlet véget ért.

Mi lesz velünk?

Ne kérjétek mi lesz velünk, meddig várunk, Van-e nekünk ellenségünk, jó barátunk, Ne kérjétek mi vár meg ránk, nyomor, átok, Ne kérjétek van-e nektek még hazátok, Ne kérjétek?! De aki a magyart bánja, Sajtja karunk erejével pozdorjára, Ne kérjétek ellenségünk merre, hol van, Szolga vagy ur lesz a magyar még e honban?

Szívem dobban, lelkem, érzem, általjárja Márciusi szabad szellő, szabad árja, Az a szellő, melyből a szabadság támad. Ujra itt van, véle száll nánc a gyalázat. Megdobban majd a föld néhe és megkérde: Van-e e hazában magyar, van-e férfi, Van-e férfi?... Sírva borulok a rögre, Egyre várunk, gyáván várunk, tán örökre?!

Ezer éves szabadságunk erős fája Hervadóba, tán már csak a végét várja, Ezer évnek minden bájja, minden bája, Felujalt im régi sebünk, gyászunk ujra, Temető lesz édes hazánk, szemfödője Gyáva fiadnak hulló gyáva könye, Omlóba már szabadságunk, ősi várunk, Ne kérjétek mi lesz velünk, meddig várunk?

Érzitek-e zugását már a szellőnek, Véren váltott szabadságunk ellen törtek, A szellőből, tudjátok-e, vihar válik, Szerzte zug majd e hazában a határig. Szellő szárnyán szabadságot viszi szerzte, Halljátok-e: Kossuth Lajos azt izente... Halljátok-e, vészlye-b a szabadságunk, Ne kérjétek mi lesz velünk, meddig várunk?!

Szálló szellő szívembe kap, lelkem tépi, Lesz még magyar e hazában, lesz még férfi, Kihajt egyszer szabadságunk rózsafája, Nem lesz magyar áruló több, nem lesz gyáva, Szállj csak szellő, vidd el e hazában szerzte, Hadd hallj meg: Kossuth Lajos azt izente... Ez a nóta, izenet lesz erős várunk, Nem kérjük majd mi lesz velünk, meddig várunk!

Vályi Sándor.

HIREK.

— A községbíró fegyelmi ügye. A gróf Szapáry László ismeretlen tartózkodásáról kiállított községbizonyítvány ügye a helybeli szolgabírósgót is foglalkoztatta. A gróf ugyanis feljelentette Lainscsák József községbíró és Horváth László községi jegyzőt, kiket a valótlán adatokat tartalmazó községi bizonyítvány kiállítás körül súlyos mulasztás terhelte. A mult szombaton tárgyalta az ügyet ifj. Horváth Pál tb, főszolgabíró. A panaszoltak igen gyengén védekeztek és a községbíró nem is állította, hogy ő, mikor a bizonyítvány aláírására felkérték, nyomozta volna a gróf hollétét.

A szolgabírósg mindennek dacára, mert panaszos is enyhítő körülménynek kérte betudni az általános szokást, amely ily községi bizonyítványok kiállítása körül divik, a jegyzőt 5 koronára, a községbíró pedig 2 korona rendbírassal sújtotta. Az ítélet jogerős.

— A ker. nőegylet theaestélye. Szombaton tartotta ker. nőegyletünk hagyományos jó kedvű theaestélyét. A tagok szép számú részvétele mellett folyt le az estély, mely mindenesetre kedélyesebb és fesztelenebb lett volna, ha véletlenül nem esik össze a Casino társasvacsorájával. Hiába itt még a csendő pohár vonzób, mint a szép asszonyi szó! csak két lelkes lovag — maradekai a romantikus lovagkornak — kerestek s találtak szórakozást az asszonyok és szép lányok közt. Persze volt is keletük, de tán máskor is van! Egyébként a szép asszonyok megmutatták, hogy tudnak ők is magyarságon mulatni. Kemény cigány szó mellett, felzendült az ének, megindult a vidám szobeszed, úgy hogy már az indiskréta kakasok kukorékolása vetett véget a zenének... és hazamentek az asszonyok és leányok, no meg a két szál legények... Jelen voltak asszonyok: Bácz Jánosné, Böles Beláné, dr. Csifrák Jánosné, Bittermann Tivadorné, Faschinger Gyözőné, Feitel Antalné, özv. Horváth Györgyné, Lázár Jánosné, Lonesár Jánosné, Medgyessy Amália, Olajos Sándorné, Pósfay Pongráczné, Schönewisnerné Fehér Ilona, Takács R. Istvánné. Leányok: Bácz Gizella, Böles Malesika, Fehér Marika, Horváth Kamilla, Lonesár Marika, Pósfay Ida.

— Márczius idusa. Közel a nagy nap, a magyar szabadság megszületésének napja. Fellobban ujra a hazaszeretet lángja szívünkben s ünnepet ül a nemzeti Genius szerzte e hazában. A palotákban s vískókban együtt ünneplik meg a szabadság egyenlőség, nagy napját. Multkori tudósításnak kiegészítésül közöljük, hogy a Casino esténlyen az ünnepi beszédet dr. Sömen Lajos ügyvéd tartja.

— A Casino társasvacsorása. A mult szombaton tartotta Casino első társas összejövetelét. A tagok szép számmal jelentek meg s késő éjfélig maradtak együtt. A közönség köréből felhangzott nyilatkozatoknak adunk kifejezést, hogy ez estélyek sokkal jobban sikerülének s társadalmi életünkre is kedvezőbb hatást gyakorolnának, ha itt a tagok családjaikkal együtt jelenének meg, mert hisz éppen a nők azok, akik társas élet híján az így kis városokban a legunalmasabb életre vannak kárhoztatva. A férj urak pedig ugyis naponta találkoznak a Casino-ban.

— Villanyvilágításunk. Uglátszik, mégis megvirrad. A villanyvilágítás ügyében kiküldött bizottság komolyan munkájához látott. Legutóbb adtak hírt róla, hogy a magyar Siemens-Schuckert művek villamos részvénytársaság budapesti cég leköltötte egyik mérnökét, loehbacki lovag Lochr Hugót hozzákn, ki telepfelvételeket is eszközölt. A tegnapi nap folyamán érkezett le dr. Geiger Vilmos járás orvos urhoz a Ganz-féle villamossági részvénytársaság levele, melyben értesíti a bizottságot, hogy a társaság a muraszombati elektromos műre vonatkozó tervezetet és ajánlatot már elkészítette s el is küldötte a községi előjárósághoz. Az ajánlatot lapunk közelebbi számában érdemileg ismertetni fogjuk. A tervek egyelőre az előjáróságnál vannak s az összehívandó képviselőtestületi közgyűlés feladata leendő a tervek átvizsgálása s megrostálása.

— Posta mizériák. Vettük az alábbi sorokat. Kevés kommentár kell hozzá. Szembeötlően nyilvánvaló, hogy a posta és távirda igazgatóság oly absurd helyzetbe sodorta járásunk egy tekintélyes részének lakosságát, hogy a forgalom lebonyolítása tisztán lehetetlenné válik. De szólni maga a levél, mely illetékes helyről panaszolja föl a szerelmeket.

Urdomb, 1907 márcz. 1.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Ismerve a „Muraszombat és Vidéke“-nek a helyi érdekek előmozdítása érdekében kifejtett szokott buzgósgát, bátor vagyok felkérni, sziveskedjék lapjában az illetékes közegek figyelmét az alábbiakra felhívni.

A soproni kir. posta és távirda igazgatóság a Muraszombat—Mártonhely—Prosznyákra között eddig közlekedett egyfajta kocsi posta járatot a mult hét folyamán beszüntette, minek következtében Prosznyákra, mely eddig Muraszombattól kapta a postai küldeményeket, ezentul Sényeházáról kapja azokat. A mártonhelyi kir. postahivatalhoz tartozó községek forgalma pedig Mártonhely—Muraszombat között gyalog küldöncz utján bonyolítottatik le.

A m. kir. postagazgatóságnak ezen uj beosztása, mely bizonyára csak a helyi viszonyok nem ismerésén alapszik, a mártonhelyi, prosznyákai s legfőbbképpen a postahivattal nem bíró urdombi körjegyzőséghez tartozó községek közönségére felelt hátrányos, de súlyos veszteség éri ez által magának Muraszombatnak kereskedő és üzletembeireit. A dolog természeté hozta magával, hogy Muraszombattal, mint a járás székhelyével való összeköttetésünk megszűnik. Hisz Budapestről gyorsabban kaphatunk bármint, mint a 10 km.-nyire fekvő Muraszombattól. Bizonyítékul mellékelek egy 23-án délelőtti Muraszombatban feladott s 26-án délután Prosznyákra érkezett borítékot, 10 kilométernyi ut megtévesére 3 egész nap!

Hát Urdomb, Toltak és a többi község, kiknek küldönczött kell küldeni postájukért, mikor kapják kézhez csak a közönséges postai küldeményeket? (Ajánlott levél, csomag, pénz-küldeményről nem is szólok, hisz itt két nap kell, míg a postai értesítés Prosznyákra ide s innen vissza megy.) Hogy a közigazgatás, az igazságszolgáltatás ügyemetenek gyors lebonyolítására a járási székhelyével meglevő rossz összeköttetésünk feletti káros hatású, az a már említettékőtt következik.

Tény, hogy az uj beosztással a posta megtakarít egy lótarást, de hisz a Mártonhely—Muraszombat között s az Urdombon felállítani tervezett postahivattal s Prosznyákra felkötött járó gyalog küldönczök is fognak kerülni 500—600 koronába, a megtakarított összeg tehát legfeljebb 300 korona, ily takarékoskodás pedig, véleményem szerint, nem indokolt akkor, mikor egy egész vidék érdeke forog szóban.

Ezen mostoha közlekedési viszonyok megszüntetése, illetve a Muraszombat—Prosznyákai kocsijárat visszaállítása érdekében igen tisztelt Szerkesztő ur hathatós pártfogását kikerve s szives fáradozását előre is köszönve, vagyok kitünő tisztelettel

Nagy István, körjegyző.

Reméljük, hogy a postagazgatóság, mely a jogos sérelmek orvoslását mindig kereste, amint ezt legutóbb is láttuk, megfogja találni a módot, hogy az ügy sürgös s mindnyájunk meglegedését kiérdemlő rendezést nyer.

— A Floridur az Celestin, a Celestin az Floridur... A nevek állítólag, arra valók, hogy az embereket egymástól megkülönböztessék, de néha arra is jók, hogy összegabalyítsák. Ilyen Floridur—Celestin szerepet játszott Szerégházán Weisz S. Samu és Weisz Samu, simpla Samu S. nélkül. Weisz S. Samu vásárolt Fartek János szerégházi gazdától egy borjut 24 koronáért, melyre 2 korona foglalót is adott. E jó vételnek hírt vett Weisz Samu (S. nélkül). Nem lévén ugyan költő, de mert bántotta az az „egy gondolat“, mikép lehetne az S. Samu borjút megkaparítani, gondolt természet és nagyot, s elment Fartek uramhoz s azt mondta, hogy ő a valódi Samu s átveve a borjut az levágtá s elszállította Grácba. Sőt még a két korona foglalót is lefogta. Weisz S. Samu jobbat nem tehetvén feljelentette Weisz Samut csalásért, a bíróság azonban megszüntette ellene az eljárást, mert csalás nem forog fenn, legfeljebb más valami, mire nincs paragrafus.

— Köszönetnyilvánítás. A muraszombati Takarékpénztár a battányi Környezetvédelmi övoda tüzfészakuskeletének beszerzésére 50 kor. segélyt adott, melyért ez uton mond köszönetet a felügyelőség.

Apró hirdetések.

Könyvtár órák. A muraszombati gazdakör könyvtára nyitva van hetenként esütörtökön d. e. 11-12 óráig a titkári hivatalban. — A Dunántúli Közművelődési Egylet könyvtára pedig vasárnaponként 10-11 óráig áll a közönség rendelkezésére az állami óvodában.

Eladó Alsó-Lendván 5 hold birtok, a miből 3 hold szőlő, a többi kaszáló, szántóföld és gyümölcsös. Venni szándékozik forduljanak a gazdakör titkári hivatalához.

Zsir eladás. Wilfinger Károly koronai állami tanítónál 150 kiló friss, tisztán kezelt disznózsír eladó.

100 drb cigaretta hüvely

12 krajczártól feljebb. — Kapható

Balkányi Ernő papirkereskedésben Muraszombat.

Balkányi Ernő

Könyvkereskedés

Papirkereskedés

Könyvnyomda

Könyvkötészet

Muraszombat

A jelen év alkalmából ismételtelen bátor vagyok üzletemet, könyvnyomdát és könyvkötészetemet a nagyérdemű közönség nagybecsű figyelmébe ajánlani, hol minden a szakmába vágó dolog kapható, ugyancsak elvállalok könyvnyomdai és könyvkötészeti munkát, csinos és izléses kiállításért kezeskedem.

Raktáron tartok: körjegyzői nyomtatványokat, ügyvédi meghatalmazás, adósléví, munkabéri szerződés, zeneengedély stb. stb., továbbá író- és rajzszerkeket, mindennemű okmány- és levélpapírost. cigarettá hüvelyt stb. stb.

Imakönyvek magyar és vend nyelven római kath. és ág. hitv. evangélikusok részére egy egyszerű mint diszkötésben, továbbá evangéliumok és énekeskönyvek.

Kérem sziveskedjék nagybecsű megrendeléseivel minél gyakrabban megtisztelni s meg vagyok győződve, hogy áruim jó minőségével, mint pontos kiszolgálással teljes bizalmát és meglegedését fogom kiérdemelni.

Teljes tisztelettel

Balkányi Ernő.

Igazi magyar szegedi szakácskönyv.

Kapható Balkányi Ernő könyvkereskedésében Muraszombat.

Fr. Kaiser-féle

Bregenz Vorarlbergi köhöges elleni

czukorkái

kaphatók alulírott gyógyszerárban. — Ki ezen köhöges elleni czukorkákat figyelembe nem veszi, vetkezik saját egészsége ellen. — Kaiser-féle „Meli-Caramelle“ czukorkák fenyővel, orvosi-lag kiprobált és ajánlott szer a köhögez, hurut és gége rekedtség ellen.

5120 drb közönsé bizonyítványokkal igazolja ezen szer hathatóságát Ezen kitűnő gyógyhatású czukorkákak csomagja **Csmag 20 és 40 fillér. Adag 80 fill.**

Kapható Muraszombatban Bölc

Béla gyógyszerárban.

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótlék

egy régióknak bizonyított háziaszer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvények, csúszl és meghűléséknél,** bedörzsölésépen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzővel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz“.

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Hirdetések a kiadóhivatal czimére küldendők.

Kossuth Ferencz levele:

Tek. Blazsovich Sándor

gyógyszerész urnak

Sepsiszentgyörgy.

„Csuzos bántalmaknál az „Indaszesz“ bedörzsölése jó hatásának mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.

Kossuth Ferencz.”

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavas

INDASZESZ

gyógyfű sósorszesz legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Údit és frissít. Mégóvja a testet a hideg káros befolyásától. Massagehoz (gyűrő-kenő kura) felett ajánlatos. Leghatásosabb szer **csuz, köszvény, rheuma, fejfájás, nátha, influenza, tagszaggatás és mindennemű meghűlésből** eredő bajok ellen. A székelyhavas „Indaszesz“ össze nem tevesztendő közönséges sósorszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeszkverek, holott az „Indaszesz“ székelyhavas gyógyfűvekből előállított és hatásában felülmúlhatatlan gyógyfű sósorszesz. Egy üveg székelyhavas „Indaszesz“ fölér 10 üveg közönséges sósorszeszhez.

A törvényesen védett székelyhavas „Indaszesz“ kapható 2 és 1 koronás üvegekben minden gyógyszerárban, valamint Muraszombaton a kizárólagos főraktárban

Fürst A. és Fia cégénél.

Vig özvegy képes lapok,

ugyszintén a legújabb felvételek után készült fénynyomatu képek megérkeztek Balkányi Ernő könyv- és papirkereskedésébe Muraszombat, Vasm.

Zseb-naptár, bőr kötés.

Tartalmaz a naptár részen kívül: Levelezési díszalások. — Az összes osztrák-magyar és külföldi sorsjegyek huzásának idejét. — A budapesti beérkezők díszalásait. — Fővárosi útmutató. — Évespénz és utimérték összehasonlító táblázatai. — Bélyeg illetéki táblázata. Kapható Balkányi Ernőnél Muraszombat.

90 fillér.

A szappan, amely az egész munkát elvégzi:

Sunlight Szappan

PÉNZ, IDŐ és MUNKA — megtakarítás mellett a ruha még is szebb, mint valaha.

Egyedüli elárúsító **ASCHER B. és FIA** Muraszombat és Bellatinc.

Lokomobilok, Gözcséplőgépek, Benzinmotorok, Aratógépek, Talajmivelő Eszközök, Teljes Malomberendezések, stb. stb.

Kívánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTARSASÁG

A Magyar Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, Budapest.

Nyomatott Balkányi Ernő gyorsajtóján, Muraszombatban.